

FEDERACIJA RAZMISLJA O LEWISOVEM NACRTU

BRATOVŠČINE ŽELEZNIČARJEV SE NAJBRŽE NE BODO ZADOVOLJILE S PREDLOGAMI AFL IN CIO

Green je nenadno izpremenil svoje stališče, navzlic temu je pa baje mnenja, da načrt CIO ne predvideva nobene možnosti za rešitev notranjih problemov ameriškega delavstva. — Prihodnja seja se bo vršila danes v New Yorku. — Posvetovanj se je udeležil tudi Daniel J. Tobin, predsednik mogočne teamsters unije.

WASHINGTON, D. C., 9. marca. — Zastopniki Ameriške delavske federacije so izjavili sinoči, da bodo natančno proučili načrt Lewisovega Kongresa za industrijalno organizacijo.

Spočetka je vse kazalo, da se bodo pogajanja izjalovila, nakar so pa zastopniki Federacije mahoma izpremenili svoje stališče. Po mnenju nekaterih je to zelo posrečena strateška poteza.

Prihodnja seja se bo vršila v New Yorku in sicer v petek zvečer. Tako je bilo sklenjeno na željo J. L. Lewisa, ki mora odpotovati v New York na posvetovanje izvršilnega odbora United Mine Workers.

Zastopniki Delavske federacije izjavljajo, da bodo podrobno preštudirali Lewisov načrt, da si nimajo posebno velikega upanja, da bi bil načrt sprejet, niti v celoti niti z izpremembami.

Včerajšnje seje se je udeležil tudi Daniel J. Tobin, načelnik mogočne teamster unije. Bil je med zastopniki Ameriške delavske federacije. Prej je bil že večkrat naprošen, naj prevzame vlogo posredovalca, pa je vsikdar odklonil. Posvetovanja so se vršila v majhni pisarni zveznega delavskega urada. Navzoči so bili časnikarji in fotografi.

Harry C. Bates, načelnik AFL deleracije, je podarjal, da on in njegovi ljudje streme po slogi in da bodo storili vse, kar je v njihovi moči, za dosego enotnega ameriškega delavskega gibanja.

Značilno je, da v kratkem poročilu, ki ga je dal časnikarjem, ni niti z besedo omenil predloga CIO, CIO, pač pa le rekel:

— Konferenca se je bavila s predloženimi ji problemi in sicer v navzočnosti delavske tajnice Frances Perkins. Delegati so sklenili, da se v petek ob osmih zvečer zopet sestanejo v New Yorku.

Miss Perkins je rekla časnikarjem, da se je z zastopniki obeh delavskih organizacij dogovorila edinole glede prihodnje konference, ni pa nanje oziroma na njihovo delo vplivala v nobenem pogledu.

CLEVELAND, Ohio, 9. marca. — Predsednik bratovščine železničarjev, Whitney, in D. B. Robertson, predsednik bratovščine kurjačev, sta pročila Lewisov načrt glede enotnega ameriškega delavskega gibanja oziroma združitve vseh ameriških delavskih organizacij v eno samo.

Whitney je mnenja, da je predlog navidez lep in vabljen, toda neizvedljiv v praktičnem oziru.

DETROIT, Mich., 9. marca. — Včeraj se je tukaj končala konvencija tistih avtnih delavcev, ki jim načelue Homer Martin.

Delegatje so se povsem odpovedali CIO in izvolili za predsednika organizacije Homera Martina.

Toda mož je začel izgubljati svoje pristaše. — Dodge local št. 3 v Detroitu in local št. 3 v Detroitu in local št. 156 v Flintu sta ga pustila na cedilu.

Oba lokala sta suspendirala delegate, ki so bili navzoči na Martinovi konvenciji.

Suspendirani so za 99 let, to se pravi zavedno.

Vstaja v Madridu je bila zadušena

ANGLEŽI BODO POMAGALI FRANCOZOM

Za slučaj vojne je Anglija obljubila Franciji 300,000 vojakov. — Vojni minister zahteva \$501,000,000 za armado.

LONDON, Anglija, 9. marca. — Vojni minister Leslie Hore-Belisha je presenečeni poslanski zbor naznanil, da je Anglija pripravljena za slučaj vojne poslati Franciji na pomoč 19 divizij, ali 300,000 vojakov. Navzlic velikemu presenečenju, so poslanci v to pritrdili in tudi z odobravanjem sprejeli vojaški proračun vojnega ministra v znesku \$501,000,000.

Vojni minister je rekel, da je zaradi prijateljstva med Anglijo in Francijo potrebno, da zaradi skupnih interesov s Francijo Anglija z vojaštvom pomaga Franciji.

V Berlinu je nek visok častnik, ko je izvedel za izjavo angleškega vojnega ministra, rekel:

— "Naše zapadne utrdbe so take, da jih ne morejo prebiti niti angleške, niti francoske divizije in niti vse divizije obeh držav."

Hore-Belisha je tudi razpravljalo o svojem načrtu za vojaško rezervo v vseh angleških posestvih. Po njegovem načrtu bo izvedeno naslednje:

Izvežbanih in opremljenih bo 19 divizij; postavljeno bo protizračno poveljstvo za domačo obrambo in 50 do 100 odstotkov povečanje zračne sile in protizračnih baterij.

MESČANOM NE BO TREBA PLAČATI DAVKOV

LYNDONVILLE, Vermont, 9. marca. — Tukajšnje mestec ima 1500 prebivalcev. Mestna elektrarna in vodovod sta prinesla toliko dobička, da ne bo treba nobenemu prebivalcu plačati davka. Občinska uprava je poleg tega določila še \$50,000 za izboljšanje elektrarne in \$5,000 za izboljšanje cest.

NENAVADNA NAJDBA

HICKORY, N. C., 8. marca. — Lekarnarju Eulanu Shooku je padel svinčnik z mize. Ko ga je hotel pobrati, je opazil pod blagajno usnjeno listnico in v nji \$165. Denar mu je bil pred štirinajstimi dnevi ukraden. Kdo ga je ukradel in kdo ga je prinesel nazaj, lekarnar ni mogel dognati.

ALI ste že naročili Slovensko - Amerikanski Koledar za leto 1939?

SLOVAKI SO SE ZAČELI S ČEHI POGAJATI

Češka bo najbrže Slovaški dala večje posojilo. Nemško časopisje še vedno podžiga neslogo.

PRAGA, Čehoslovaška, 9. marca. — Danes so se pričela gospodarska pogajanja med zastopniki češke in slovaške vlade. Slovaški finančni minister Pavel Teplanský je prišel že včeraj v Prago, danes pa prideta še ministrski predsednik Josip Tiso in podpredsednik Karol Sidor, ki se poteguje za popolno neodvisnost Slovaške od Čehoslovaške.

Pogajanja bodo najbrže imela za uspeh utrjenje osrednje vlade v Pragi, toda za cenno velikega in nevračljivega posojila Slovaški.

Slovaški ekstremisti pa še vedno spletkarijo. Slovaški propagandni minister Sano Mach bo šel v Huszt na otvoritev karpato - ukrajinskega parlamenta in bo gost ukrajinskega propagandnega ministra Julijana Revača, ki je bli nedavno odstavljen.

Nemško časopisje z vso silo podpira Slovače in Ukrajince v njihovih težnjah, da se ločijo od Češke.

BERLIN, Nemčija, 9. marca. — Nacistični krogi z velikim zanimanjem opazujejo delovanja Ukrajincev in Slovačkov v Čehoslovaški. Bivši ukrajinski justični minister Julijan Revač, ki deluje na to, da se bo Ukrajina odcepila od Češke, je prišel v Berlin. Namen njegovega prihoda ni znan.

TUKAJŠNJE LAŠKO ČASOPISJE JE PROTI PREDSEDNIKU

BUFFALO, N. Y., 9. marca. — Alberto Cianca, bivši urednik nekega lista v Italiji, je rekel danes, da je italijansko časopisje v tej deželi proti predsedniku Rooseveltu in proti demokraciji. Italijansko časopisje v tej deželi je prisiljeno tiskati fašistično propagando.

Cianca je bil svoječasno urednik lista "Il Mondo" v Rimu, toda leta 1936 je bil izgnan. Odsel je v Pariz, kjer je začel izdajati tednik "Pravica in svoboda".

NAJSTAREJŠA FRANCOZINJA

PARIZ, Francija, 9. marca. — Madame Ducasson, ki je stara 107 let in ki je hči kapitana, ki je pripeljal Napoleonovo truplo z otoka sv. Helene v Francijo, je postala najstarejša Francozinja, ko je umrla madame de Saint Opportune v starosti 108 let.

POS LANIK BOWERS SE JE VRNIL

Državni tajnik Hull ga je nenadno poklical v Washington. — Španski begunci so v obupnem položaju.

Včeraj je dospel s parnikom Queen Mary v Združene države Claude G. Bowers, ki je bil šest let ameriški poslanik na Španskem.

V glavno mesto ga je poklical ameriški državni tajnik Hull, ki želi biti natančno informiran o položaju na Španskem.

Časnikarjem je rekel, da si poročila iz Madrida tako nasprotujejo, da si je težko ustvariti pravo sliko o razmerah.

Na vprašanje, kdaj se bo vrnil in če se bo sploh vrnil na Špansko, je odvrnil, da zaenkrat še ne ve.

Usoda španskih beguncev, ki so dospeli v Francijo, — je strahovito žalostna, — je dostavil. — V Franciji jih je najmanj 450,000. Manjka jim najpotrebnejšega.

Bowers je vesel, da se Amerika ni vmešavala v homatije na Španskem, kajti če bi to storila, bi bila danes v zelo nevarni situaciji.

KENNEDY NA POTU V RIM

LONDON, Anglija, 9. marca. — Ameriški poslanik Joseph P. Kennedy, katerega je pooblastil predsednik Roosevelt, da ga zastopa v nedeljo pri kronanju papeža Pija XII. se je odpeljal s sedmimi izmed svojih desetih otrok v Rim. — Najel je celi spalni voz za svojo družino. Njegova žena se že nahaja v Rimu, v soboto pa bo sta prišla še sinova Joseph in John.

ANGLEŠKA ARMADA JE PRIPRAVLJENA

LONDON, Anglija, 8. marca. — Angleški vojni tajnik Leslie Hore-Belisha je danes izjavil: — Angleška armada je pripravljena za vsak slučaj. Moštvo je izbornu izvežban ter ima na razpolago najmodernejše orožje.

Poslanska zbornica je sprejela njegovo poročilo z velikim odobravanjem.

JAPONCI SO VRNILI UNIVERZO

ŠANGHAJ, Kitajska, 8. marca. — Japonska vojaška oblast je vrnila metodistom Sučov univerzo. Japonci so imeli univerzo več mesecev zasedeno.

REPUBLIKANCI SE JE POSREČILO PREMAGATI KOMUNISTE

MADRID, Španka, 9. marca. — Po ljutih bojih po ulicah tragično obleganega Madrida so republikanci premagali komuniste. Republikanski obrambni odbor je naznanil, da je komunistična vstaja zadušena, toda v predmestjih je še vedno slišati streljanje.

PRIPRAVE ZA KRONANJE PAPEŽA

VATIKANSKO MESTO, 9. marca. — Pred baziliko sv. Petra že postavljajo tesarji lesene klopi za številne gledalce, ki hočejo biti priča kronanja papeža Pija XII. Nad dvestotisoč oseb je prosilo vstopnice, toda prostora ne bo več kot za petinštirideset tisoč oseb.

Papež bo kronan na glavnem balkonu bazilike sv. Petra. Poleg cerkvenih dostojanstvenikov bo navzoče tudi dosti posvetne gosposke. Irski ministrski predsednik de Valera je včeraj odpotoval proti Rimu. Istotako se je odpravil v Rim ameriški poslanik v Londonu Joseph P. Kennedy.

HUGHES SE BOLJE POCUTI

WASHINGTON, D. C., 9. marca. — Predsednik najvišjega sodišča se bolje počuti. Tako se glasi najnovejši zdravniški bulletin. Pred tednom dni je zbolel za influenco, in zdravniki so mu priporočili popoln mir.

BOY SCOUT REŠIL ŽENSKO

PHILADELPHIA, Pa., 9. marca. — Petnajstletni Jack Doran, je iz neke hiše slišal klice na pomoč. Vstopil je ter našel gospodinjko ležečo na tleh. Povedala mu je, da je po pomoti zaužila strup. Dal ji je milnice, kave ter dva beljaka. Ženska je strup izbljuvala in ozdravela. Jack je že pet let član skavtske organizacije.

SKRIVNOSTNA LADJA IN AEROPLAN

BOGOTA, Colombia, 9. marca. — Prebivalci otoka San Andre ob obrežju Paname so bili v velikem strahu vsled obiska neke bojne ladje in enega aeroplana 27. februarja.

Kolikor je znano, oni čas ni bilo v bližini nobene ameriške bojne ladje in po splošnem mnenju sta bila ladja in aeroplan ali nemška, ali japonska. Otok San Andres se nahaja okoli 200 milj od Panamskega kanala in pripada Colombiji.

Kot pravijo poročila, je aeroplan krožil nad otokom, nato pa se je vrnil na ladjo. Ladja in aeroplan ista imela nekakega znaka, po katerem bi bilo mogoče dognati, kateri državi pripadata.

CITATELJE OPOZARJAMO.
da pravočasno obnove naročnino. S tem nam boste mnogo prihranili pri opominih. — Ako ste niste naročnik, pošljite en dolar za dvomesečno poskušnjo.

Vojaki, ki so se skoro tri leta borili ramo ob ramo proti generalu Francu, so se po ulicah borili za prvenstvo in za posest poglavitnih državnih poslopj.

General Jose Miaja, ki je načelnik obrambnega odbora, je proti komunistom postavil tanke, topove in strojnice, da brani svojo "mirovno" vlado.

Ponoči je bil Madrid temen in tihi. Ulice so bile prazne, samo straže so gledale, da ne pride do kakšnega spopada.

PARIZ, Francija, 9. marca. — Vnanji minister Georges Bonnet je v poslanski zbornici naznanil, da je v Franciji 400,000 španskih beguncev ter rekel, da bo štoril vse, da bo meja odprta, da bodo mogli begunci oditi v svojo domovino. Vlada je uredila vse, da bodo begunci razdeljeni po vseh 17 francoskih provinc in bodo nastanjeni v taboriščih po 5000 do 15,000.

Na vprašanje, ako bo tudi katera druga država sprejela kaj beguncev, je Bonnet odgovoril, da so Združene države odgovorile, da se morajo pri tem držati naselniške postave in je po španski kvoti mogoče dovoliti vstop samo 252 Špancem; južnoameriške republike so pripravljene sprejeti samo baskiške knete; Mehika je odgovorila, da bo sprejela samo one, katere bo izbral njen poslanik v Parizu, Rusija pa je odgovorila, da ne more sprejeti več beguncev, kot jih je sprejela do sedaj.

Francoska vlada je španski vladi predlagala, da pošlje dovolj živeža za nekaj dni z vsakim vlakom, ki je odpeljal begunce na Špansko.

PARIZ, Francija, 9. marca. S parnikom Ville Doran se je v Marseilles pripeljala španska komunistinja Dolores Ibarri Gomez, bolj znana pod imenom La Passionaria.

Po naročilu francoskega komunističnega poslanca Jeana Catelasa je ostala v svoji kabini tretjega razreda, dokler niso odšli časnikarji in fotografi. Na pomolu pa je čakalo nekaj sto komunistov, da jo pozdravijo. Pozneje pa je prišla s parnika in se je pod policijskim varstvom odpeljala na železniško postajo, da se odpelje v Pariz.

La Passionaria ni hotela povedati, ako bo šla v Busijo, ki jo je povabila.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakar, President J. Lupeha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list na Ameriko \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za četrt leta \$1.50
Za New York za celo leto \$7.00
Za pol leta \$3.50
Za inozemstvo za celo leto \$7.50
Za pol leta \$3.75

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEŠEŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1342

DOPIŠI brez podplačila in osebno ali po pošti. Denar za naročilo naj se blagoroli pošilja po Money Order. Pri naročilih krajše narode, prosimo, da se nanašajo tudi prejšnje številke naznanit da hitreje najdemo naslovnik.

ZALOSTEN OBRAČUN

Španska je tako razdejana, da bo treba dolga leta delati na njeni obnovi. Državljanska vojna traja že 135 tednov in se še vedno ne more reči, da je končana. Dosedaj je zahtevala že nad pol milijon človeških žrtev. Toliko je padlih in ranjenih.

Po času je prekosila Španska državljanska vojna vse podobne vojne, celo vojno ameriškega Severa proti Jugu.

Po zasedbi otoka Minorca in vse Katalonije je doseglo število žrtev letalskih napadov in pomorjenih civilistov okoli 1,000,000. Okrog 500,000 ranjenih in pohabljenih Špancev leži po bolnišnicah.

General Franco ima zdaj zasedenega nad tri četrtine španskega ozemlja, vstevši vse otoke in kolonije.

Izmed 28,000,000 prebivalcev jih je že 20,000,000 v Francovem taboru, 8,000,000 jih je pa še na ozemlju pod republikansko upravo v Srednji Španiji.

Španija ima 47 pokrajin, in Franco jih kontrolira 35. Njegovi nasprotniki imajo v rokah samo sedem pokrajin, do čim pet pokrajin ni ne v enem, ne v drugem taboru.

Španska obala meri 1,470 milj in od teh jih kontrolira Franco že 1120.

Generala Mija ima zdaj na razpolago v Srednji Španiji 500,000 mož, do čim jih ima Franco 800,000.

V zasebnih taboriščih v Francovi Španiji je zbranih 250,000 vojni ujetnikov. Od teh jih je 70,000 iz Katalonije.

Francu ima v rokah 95 odstotkov rudnikov in industrije. To so zlasti industrijska središča v Kataloniji, industrija na severni španski obali, železarne v Bilbao, premogovniki v Asturiji in svinčeni rudniki v Huelvi.

Obenem s pripravi za ofenzivo v Kataloniji so pripravili v Francovem zaledju velike zaloge živil za sestradano prebivalstvo Barcelone in vse Katalonije. Takoj za armado so prispale kolone tovornih avtomobilov z živili. Zdaj pripravljajo v Francovi Španiji živila za prebivalstvo Madrida, kjer vlada velika lakota.

Kar se tiče vojnega plena, je padlo samo v Kataloniji v roke Francove armade 150 letal, 400 letalskih motorjev, 1200 topov, 500 tankov, 6000 avtomatičnih pištol, 40,000,000 nabojev in končno sestavni deli za 200 tankov in 5000 avtomobilov.

Tedenski kotiček

Piše I. BUKOVINSKI, Pittsburgh, Pa.

Zopet zdrav. — Po sedmih tednih se je zadnji nedeljo poslovil od našega zavoda širin znani rojak John Žust iz Midway, Pa., seveda ves prenovljen, pomlajen in ozdravljen. Bil je silno vesel povratka v krog svoje družine, k svojim ljubim vinskih trtani, katere je treba zdaj obrezati, in k svojim pridnim čebelicam, ki mu naberejo toliko medu, da včasih dobi zanj preko \$300.

— Mož je srečen — je dejal eden navzočih ob njegovem slovesu — saj dostikrat mnogo mlajši ne prestanejo operacije za uljesi na želodec, on pa ima že sedem križev in eno trojko.

— Res je tako — sem jaz dejal — ali treba je vpoštevati dve dejstvi. On je bil izredno močen in drugače zdrave telesne konstrukcije. To je eno; in drugo ne manj važno, bil je v naši sloveči Merex bolnišnici, ki vpoštuje samo prvostopne izkušene zdravnike in specialiste kot je na primer Dr. Weil ki je izvršil nad njim nevarno operacijo.

Edino to mu ni bilo po volji, ker mu je zdravnik predpisal "diet" in prepovedal vsa tista

jedila, ki so njemu najljubša. Sestra usmiljenka pa mu je pred odhodom polagala na srce, da lahko pije vodo in mleko do mile volje, kaj močnejšega pa — Bog obvaruj! Grenko se je nasmehnil in obljubil, da bo ubogal, ali glavo stavim, da si je na tistem mislil: Da, dokler ne pridem popolnoma do moči; potem pa — nu, čemu pa trte gojim?

Hvaležen je vsem, ki so ga tekom bolezn obiskali, sicer pa je obljubil, da se bo kaj kmalu v listu sam oglašil in katero povedal.

Bolezen. — V našem zdravilišču se nahaja radi revmatizma rojak Stefan Retonia iz Library, Pa. Bil je tukaj tudi lansko jesen v septembru, ko si je poškodoval palec na roki pri delu v jami.

Pred kratkim je prispel sem tudi rojak Fr. Florian iz West Newton, Pa. Moral se bo podvreči operaciji na mehurju (gall bladder.) Ko sem ga obiskal, je bila njegova omarija vsa obložena z cvetlicami, živimi in umetnimi.

— Oho, odkod pa toliko cvetja? — ga vprašam.

— Well, tu v Pittsburghu imam omoženi dve hčerki, in ko sta me prvič obiskali, sem jima dejal: Moje drage punčke, taka operacija, kot mene čaka, ni nobena šala, in človeku se lahko vse pripeti. Zato pa mesto da bi mrtvega obuli s cvetlicami, raje mi jih zdaj prinesite, dokler živim in jih lahko gledam in duham in uživam njihovo lepoto. Hčerki sta pričeli jokati, češ, čemu govorim o smrti, vendar pa sta me ubogali in mi napravili poleg postelje košček cvetoče pomladi, dočim je zunaj še zima.

— Blagor tebi, ker si blagoslovljen v svojih otrocih! Ali pa poznaš nekega Peveca iz vaše naselbine?

— Ne vem, katerega misliš, kajti/pevecv imamo pri nas mnogo, odkar smo ustanovili pevsko društvo "Savica."

— Nikar se ne šali, jaz mislim namreč na rojaka z imenom Pevec.

— O, zdaj vem, on je oskrbnik našega Slov. Doma, in je bil pri vas že dvakrat slično operiran, kot bom zdaj jaz.

— Da, saj takrat sva se seznanila in dvakrat sem mu že obljubil obisk ali še vedno sem dolžnik. Kadar prideš domov, pozdravi njega in njegove in reci, da ga pridem gotovo pogledat enkrat potem, ko bo "trava ozelenela in kukavica zapela."

— Hvala, izvršil bom tvoje naročilo, samo ako pridem živ izpod noža.

Obema rojakoma želim zopetnega zdravlja.

"ČELJUSKINEC" V NEW YORKU

Nedavno je dospel v newyorško pristanišče sovjetski parnik "Čelju-kinec" in pripeljal s seboj predmete, ki bodo razstavljeni v sovjetskem pavilijonu na svetovni razstavi. Na parniku vrše ženske najbolj odgovorno službo.

Na čigav račun?

— Kaufman's department trgovina je izdala letno poročilo, iz katerega je razvidno, da je napravila lansko leto vzlic slabim časom, čistega dobička nekaj manj kot milijon dolarjev, namreč čez \$850,000.

Ker ne more biti volk viti in koza cela, je pač imevno, da je ta kolosalni dobiček bil na grabljen na račun slabe plačanih neorganiziranih uslužbencev obojega spola. Nobeno podjetje sicer ne more dolgo obstajati brez primerne dobička, ampak vse do gotove meje.

Mi vedno povdarjamo, da živimo v deželi demokracije, katere ne zamenjamo za noben hitlerizem, mussolinizem ali stalizem, ali ta naša demokracija rabi še mnogo, mnogo socialnega in ekonomskega izboljšanja, tako da bi delavci bili v bolj pravični meri deležni tega bogastva, katerega ustvarjajo v potu svojega obraza in s žulji svojih rok.

Splošno razoroženje.

— Tu so pred kratkim ustanovili organizacijo plemenitega namena: "Društvo prijateljev splošnega razoroženja." V društvu se sprejemajo tudi ženske pod pogojem, da pri sebi začnejo razoroženje in svetijo s svojim zgledom: na rokah si morajo porezati dolge ostri in krvavo pobarvane nohte!

Pozdrav!

ADVERTISE IN
"GLAS NARODA"

JAPONSKA MAGINOTOVA LINIJA.

"United Press" poroča iz Čungkinga, da so Japonci začeli graditi na Kitajskem svojo Maginotovo črto. Začetek teh utrdb je pri Čaharju. Del vojaške obrambe črte poteka od Kalgana in Dolinora. Ta trdnjavski pas ima nalogo ščititi Peking in Tienin pred morebitnim ruškim vpadom. A tudi na Amurju in v severni Mandžuriji gradijo Japonci utrjena oporišča. V ta namen so poslali na tisoče kitajskih delavcev na Amur in v provinco Čahar. Delavci, ki skušajo pobegniti s prisilnega dela za vojaške namene, zapade smrti.

ZA PET FUNTOV PONUJA 20 FUNTOV.

Bivši turški zunanji minister in sedanjí poslanik v Londonu Ruždil Aras je v cergrajskih listih objavil oglas, s katerim išče neki spominke na Kemala Atatürka.

Pri odpotovanju v London je na obmejni carinski postaji plačal neki znesek in je pri tem po pomoti oddal bankovec za pet turskih funtov, ki ima lastnoročni podpis pokojnega turskega državnega predsednika. Kemal Atatürk je bil bankovec nekoč v šali podpisal in Ruždil Aras si ga je ohranil kot dragoceno spominke. Sedaj ta bankovec kroži med nešteti drugimi po turski deželi. Poslanik obljublja najditelja nagrado 20 funtov.

Peter

Zgaga

ZORKO PRELOVEC

Novica, da je umrl v Ljubljani Zorko Prelovec, me je globoko pretresla. Ko je bil lansko leto prijatelj Remus v New Yorku, sem ga vprašal: zanj. Pa je Joža znalaj z glavo, češ, da ne bo več dolgo. Bil je bolj šibkega telesa, toda silnega duha. Že nad petindvajset let ga nisem videl, toda ko sva se v Ljubljani ločila, je bil najzajši fant, kar sem jih videl kjerkoli. Sloke postave, pravičnega obraza, in lase je imel, da bi mu jih marsikatera hollywoodska igralka zavidala.

Rojaka sva bila in prijatelja, pa je z nami le telesno živ, njegov duh je bil pa vedno v nam nesosegljivem in nepojmljivem kraljestvu lepote vseh lepote. Bil je muzik po brzji volji in po svojem hotenju. Ko mu je bilo sedemnajst let, je završil svoje prvo večje delo — uglasbil je narodno pesem "Lepo Vido". Za to svojevrstno prireditev je izvežbal nad petdeset pevecv — idrijskih rudarjev, njihovih žena in hčer, čijih petje je spremljal orkester petindvajset mož.

Navzoči ljubljanski kritiki so mu brez vsake hlimbe priznali, da niti Ljubljana v take kratkem času in z znatno boljšim materijalom kaj takega skupaj ne spravi.

V solo je hodil in po klavirju brenkal, obenem se je pa poglabljal v dela — najprej domaćih, potem pa svetovnih skladateljev, in niti dvajset let ni bil star, ko ga je mojster vseh naših mojstrov — Matej Hubad — priznal. Hubad je skoparil s hvalo in priznanjem. Pevec ali muzik, ki je bil iz Hubadovih ust polvale delez, je njega dni že nekaj veljal.

Ko se je z razumevanjem poglabil v najgloblje tajnosti vzvišenega poklica, ki mu ga je določila uroda, je začel okrog sebe prisluskovati.

Ni samo slišal, pač pa razumel očitno petje rudarjev in v pesmi izražene, hrepenenja polne vzdihle idrijskih kleklarije.

"Ptičke po zraku letajo, vsaka ima svoj ljubljani par," — poje idrijski knap in v isti sapi dostavlja: "Jaz sem pa ena uboga revna stvar..."

V teh besedah je vsa tragična človeškega krta, rijočega sto metrov pod zemljo in hrepenenja po božjem solnen.

Zorko je uglaslil nad stopetdeset pesmi, dirigent je bil pa dolgih petintrideset let.

Ne vem, čemu so mu rekli Zorko. Krščen je bil za Valentin pri istem krstnem kamnu kakor jaz. Mati je želela, da bi bil duhovnik. In v rani mladosti je res obetal, da bo najmanj prost, škof ali papež.

Otroci smo prirejali "procesije", in Zorko je bil vedno "mašnik", oblečen v židan plašč, z bukvaui in "monštranco".

Želje njegove matere se pa niso izpolnile, kajti leta priinese svoje, in v njegovem kakor tudi v mojem poznejšem življenju, se je vresničila pesem:

"Če bi b'la kamra cerkev in dekle oltar..."

Pozdravljen, Zorko!
Ne vem, kje si. Zdi se mi pa, da Ti je sveta Cecilija prisodila časten prostor ob svoji strani.

Za piruhe!

Najlepše Velikonočno Darilo, ki ga morete poslati svojcem v domovino, je denarna pošiljatev.

Poslužite se našega posredovanja za točno izvedbo vašega naročila.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street New York

VSAKEMU

ki naroči Slovensko-Amerikanski Kalendar za leto 1939, pošljemo ...

PANORAMO SVETOVNE RAZSTAVE v barvah. Razstavo bo odprta meseca aprila 1939. Na nasprotni strani panorame je ZEMLJEVID MESTA NEW YORKA, na katerem so označene vse večje ceste in ulice, avtomobilske ceste, parki itd. Na njem je seznam znamenitih poslopij, cerkva, nebotičnikov, univerz, gledališč, kopališč in letovišč. Zemljevid meri 19 x 25 inčev.

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street New York N. Y.

AKO NAMERAVATE

OBISKATI SVETOVNO RAZSTAVO. VAM JE TA ZEMLJEVID NEOBHODNO POTREBEN. —

KOLENDAR VAS STANE

50c s poštnino

(Rojake opozarjamo, da lahko, ko naroči posamezne izvide Slovensko-Amerikanskega Kalendarja za 1939, namesto, da pošljejo svoto — 50c v gotovini ali Money Order — priložijo k naročilu znamke po 3 oziroma po 2 centa.)

Kratka Dnevna Zgodba

MOJSTRSKI VOHUN

Sredi januarja je bila pred pomorskim vojaškim sodiščem v Parizu obravnavana proti vohunu Elopfa-Marcu Aubertu. V začetku je bila obravnavana javna, potem jo je pa proglasil predsednik sodišča za tajno in ko se je jeli mornarji z badali potiskati ljudi iz sodne dvorane, je sijalo nad južnofrancoskim vojaškim pristaniščem Toulonom medlo solnce. Sojenemu vohunu pa je sijalo zadnjič. Zakon v takih primerih ne pozna priznanja. Zvečer je izreklo sodišče obsodbo.

Štiri leta je francoska protivohunska služba zaman iskala vohuna, ki je pošiljal tuji državi vse važnejše načrte in informacije o oborožitvi kretanju in reformah v francoskem vojnem brodogradu. Šele septembrska kriza ko so bili tisoči francoskih vojakov poklicani pod orožje, ko je bilo tudi francosko vojno brodogradništvo vsak hip dvigniti črta in odpluti na obrambo obale in ko je častnik Aubert kljub temu še vedno pošiljal tuji državi informacije o vojaških pripravah v Toulonu, se je posrečilo protivohunski vojaški službi razkrinkati ga.

Štiri leta so ga iskali med tujci, ki so se snikali v okolici vojaških pristanišč ali pa med civilisti. Niso namreč slutili, da je vohun in veleizdajalec aktivni mornariški častnik, ki pogumno zbira informacije in jih pošilja tuji državi naravnost s torpedovke, na kateri je služil. Šele lani v septembru sredi delne francoske mobilizacije je so privedli pred vojaškega preiskovalnega sodnika dolgo iskanega vohuna, ki je ves skršen, solznih oči priznal: "Da, izdal sem Francijo!"

Aubert, rojen leta 1912 v severni Franciji, je sanjal kakor mnogi drugi otroci o daljnjih potovanjih po vseh morjih, o obmorskih roparjih in pozneje tudi o pomorstvu. Čim je mogel, se je posvetil pomorskemu študiju in se pripravljaval na izpit na visoki mornariški šoli. Pri izpitu je pa žal, padel. Morda je bil v tem vzrok njegove

poznejše zagrenjenosti in veleizdajstva. Ko mu je bilo 20 let, je moral k vojakom in srečal mu je bila naklonjena, da so ga uvrstili v mornarico. Marljiv in žilav je bil, je hitro napredoval do podčastnika in potem je znova zahrepenel po častniškem činu, ki ga ni mogel doseči na visoki šoli, kjer je pri izpitu padel. To je bila pa zelo težka naloga, kajti v vsej francoski vojni mornarici more doseči častniški čin na leto samo pet mornarjev. V letu 1935 se je pa Aubertu posrečilo postati eden izmed petih najmlajšjih in najboljših mornarjev. Tako so se na izpolnilo davne sanje. Smel je obleči uniformo pomorskega častnika in zopet so se mu odprla vrata na visoko mornariško šolo.

Nekakšen pisan zakon je že, da se mora pred vsakim izdajstvom moškega pojaviti na pozorišču ženska. Tako je bilo tudi v Aubertovem primeru. Fant ni pil, živel pa samo za sport in zaljubljen je bil v mlado Bretonko mandljevitih oči. Ni bila lepa Marie Maurelova in celo med poklicne vlačuge je spadala, kar je Auberta ni motilo. Seznanila sta se v nekem zabavišču v Brestu. Mala, spretna Bretonka je pa znala namestiti pomajkanje lepote s prijaznostjo, smehljaji in spretnostjo v ljubezni tako, da je držala Auberta v svojih mrežah prav do njegove aretacije. Vse kaže, da se je Aubert spoznal do veleizdajce samo zato, da bi mogel svoji ljubici nuditi v izobilju vsega, kar si je pozelela. Bretonka mu je svedela pri vohunstvu pomagala. Ko se je Aubert dogovoril z agenti tuje države, je postala ona posrednica med njim in agenti. V tej vohunski aferi pa ni bilo filuskih trikov, fotografiranja dokumentov, ali divjih nočnih voženj in izročanja dokumentov na morju. Vse to je šlo mnogo enostavneje. Aubert je zbiral informacije kjer je le mogel, večinoma v arzenalih, sproti si je zabeležil tipe vseh novih aparatov in

orožja, potem je pa pošiljal informacije v navadnih pismih, ki jih je pisala njegova ljubica, na naslov poedinih agentov. Mala Bretonka je bila za to obsojena na tri leta ječe. Kot nagrado za te dopise je dobil enkrat tisoč, drugič 10 tisoč, tretjič pa celo 30 tisoč frankov. To je bila torej bolj trgovska kupčija s informacijami, nego pustolovska dogodovščina iz romana.

Pri tem pa oba zaslužnena demarja niti nista zapravila. Mala Bretonka je vsa srečna spravila vsak tisočak v omaro med perilo in je pridno varčevala. Ko ji je ljubček predlagal, da bi kupila avto, je odgovorila, da bi bilo to kaznovanjanje vredno razmetavanje denarja. Slednjič se je pa le dala pregovoriti in privolila je v nakup avtomobila. V vseh drugih pogledih je pa še vedno pridno varčevala. V oktobru 1937 je odplula iz Bresta častniška šolska ladja na pot okoli sveta. Aubert se je s služatelji visoke mornariške šole in bodočimi poveljniki francoskega brodogradništva odpeljal na dolgo pot, s katero so se končale njegove študije. Ta čas si sicer ni upal pošiljati informacij tuji državi pač je pa takoj po povratku obnovil svoje veleizdajniško delo. Med vožnjo na častniški šolski ladji je Aubert postal častnik in lani v septembru je bil dodeljen torpedovki "Vaukuelin" v južnofrancoski pristanišči Toulon.

Tedaj pa je prišla v mednarodni politiki znana napetost zaradi sudetskega vprašanja. Položaj je postaja lod dne do dne slabši. V Toulonu je bil tedaj zasidran glavni del francoskega brodogradništva. Zaduje priprave so bile že storjene, križarke, podmornice in torpedovke so samo čakale, da-li se bo položaj poslabšal tako, da bo izdano povelje, naj krenejo na morje. Aubert pa je še vedno pošiljal tuji državi poročila o vseh teh pripravah. Pošiljal jih je tistim, ki bi bili morda že naslednjega dne izstrelili

Prireditve na Ely, Minn.

Dne 26. februarja je bila vzprijazena kmečka burka v treh dejanjih pod pokroviteljstvom sedmerih društev, spajajočih v JSKJ v avditoriju Washington šole. Predstava bi se morala namreč vršiti 19. februarja a se je morala vsled snežnih viharjev odgoditi za teden pozneje. V tej burki so nastopile sledeče osebe:

Jožef Zobetz, Mary Gaehnik, John Mekles, Fr. Likar, Mary Rebol, Charles Mrhar Jr., Matija Rom, Mary Skradski, Fr. Kotzian Fr. Vranesich, Franca Varoga.

Režiser je bil naš dolgoletni diletant in humorist Matija Rom.

Vloge so bile še precej izvestno rešene, posebno pa ženske so svoje vloge točno in originalno predstavljale. Kdor se je želel nasmejati, se je pri tej predstavi lahko dovolj nasmejati.

Pred nastopom burke so zabavali občinstvo mladi skavti pod vodstvom John Surekarja. Igrali so tamburice, kitaro in

harmoniko. Sestri Tankovičevi sta zapeli v spremstvu tamburice nekaj hrvatskih narodnih pesmi. Med dejanji so nam zapeli še sledeči: Ely Quartet: Valentin Rozman, Math Levar, John Ballas in Fr. Janko s harmoniko. Mr. in Mrs. Chas. Mrhar Jr. Matija Rom in Mary Gaehnik s harmoniko ter Miss Amalija Korošec.

Mr. Anton Zbašnik, gl. tajnik je bil pred nastopom na kratko razložil glavne točke te burke.

Udeležba občinstva je bila obilna, tudi duševnega vžitka je imelo občinstvo dovolj, saj je čas od pol osme do pol enajste kaj hitro potekel.

Priporočal bi našim društvom na Mesaba Range, kje v sredini, da pridejo to burko v treh dejanjih tam kje po Veliki noči, dokler se ljudstvo ne drži bolj doma. Tako razvedrilo je dobrodošlo, na drugi strani pa pomagamo sebi in našim društvom blagajnam.

Poročevalec.

torpedo proti Aubertovi torpedovki.

V dnevih največje napetosti je končno dobila protivohunška služba nekaj prepričevalnih dokazov. Policija je seveda še vedno iskala vohuna med tujci, naseljenimi v Toulonu in med civilisti. Še tri dni je minilo preden so protivohuni ugotovili, da so bila sumljiva pisma poslana iz vile "Maurinoll", ki jo je bil poleti najel mornariški častnik Aubert. Bilo je nekega jutra, ko je policija obkolila vilo in ko so se pojavili pri vratih trije inspektorji mornariške poli-

cije. Vsi presenečeni so ugotovili, da čini prebivalce vile ni niti tujec, niti civilist temveč francoski aktivni častnik, ki je tisti hip mirno oddajal povelja posadki na torpedovki. Policijski avtomobili so oddirjali proti vojaškemu pristanišču. Vojaška patrulja inspektorji in častniki so zasedli motocikle in zdirjali proti Aubertovi torpedovki. Mornarji z nasajenimi bajoneti so že prihajali po železnih stopnicah na krov. Častnik Aubert je bil končno aretiran ter odveden z ladje in morja, o katerem je sanjal kot deček in ki ga je kot častnik izdal.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

MILIJONARKA POLJUBOV.

Pred leti so sklenile ameriške lige "čuvavice javne morale" zlasti pa Will Hays, ki je oficijelni cenzor vseh filmov, da ne odgovarja javni morali, če se pojavijo na reklamnih slikah, po ulicah in javnih lokalih slike polpubljajočih se filmskih parčkov. Javni in reklamni poljub je bil torej prepovedan in poedine tvrde so si upale objavljati kvečjemu zato dostojna in diskretna namigavanja na nežnost, kako drži dekle fanta za skric njegovega fraka ali kako se mladenič sramežljivo dotika dekliške roke.

Pred lanskim je sklenila neka tobačna tovarna porabiti poljub za svojo glavno reklamo. Toda niti film niti fotografiji niso hoteli posoditi slik. Zato je tovarna sama iskala model in našla ga je v Seth Kerryjevi, ki je bila pripravljena fotografirati se med poljubom, toda samo z mlade-

ničem, ki bi ga sama izbrala. In privedla je v studio uradnika v oblekarni in svojega ženina Williama Rankina. Kmalu je bila vsa Amerika preplavljena z reklamo za cigare, na kateri lepa blondinka poljublja čednega črnolasega fanta.

Ne smete pa misliti, da je stroga ameriška cenzura kar tako dovolila te slike. Samo nekoliko strastnejši obraz, samo za spoznanje na pohoto spominjajoče poteze in cenzura bi bila slike prepovedala. In nazadnje, da bi postale te slike povsem dostojne, da bi bil poljub vzvišen nad vsakim sumničjem in strogo zakonit, so nataknil dekletu na prst poročni prstan in ta se mora na vsaki sliki dobro videti. Zdaj se tudi nihče ne čudi, da so ti poljubi tako akademični in brez ognja. Poljubljata se pač zakonec.

Karl MAY

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senici" pri "Oboževalcih ognja", "Ob Vadarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"? — Kdo bi ne hotel spoznati "Winnetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

IZ BAGDADA V ŠTAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani

VSEBINA: Smrt Mohamed Emina. — Karavana smrti. — Na begu z Goropa. — Družba En Nast. — Cena \$1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami

VSEBINA: Jezero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kako sem v Mekko romal. — Pri šamarah. — Med Jeridi. — Cena \$1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami

VSEBINA: Amadija. — Beg iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjema. — Cena \$1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani

VSEBINA: Brata Aladžija. — Koča v soteski. — Miridit. — Ob Vadarju. — Cena \$1.50

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani

Kovač Šimen. — Zaroka s zaprekami. — V golobjaku. — Mohamedanski svetnik — Cena \$1.50

SATAN IN IŠKARIOT

12 knjig, s slikami, 1704 strani

VSEBINA: Isseljenci. — Yuma šetar. — Na sledu. — Nevarnosti nasproti. — Almaden. — V treh delih sveta. — Izdajalec. — Na lovu. — Spet na divjem zapadu. — Rešeni milijoni. — Dediči. — Cena \$3.50

WINNETOV

12 knjig, s slikami, 1753 strani

VSEBINA: Prvikrat na divjem zapadu. — Za življenje. — Nšo-či, lepa Indijanka. — Prekletstvo zlata. — Za detektiva. — Med Komanči in Apači. — Na nevarnih potih. — Winnetov roman. — Sans Ear. — Pri Komančih. — Winnetova smrt. — Winnetova oporoka. — Cena \$3.50

ZUTI

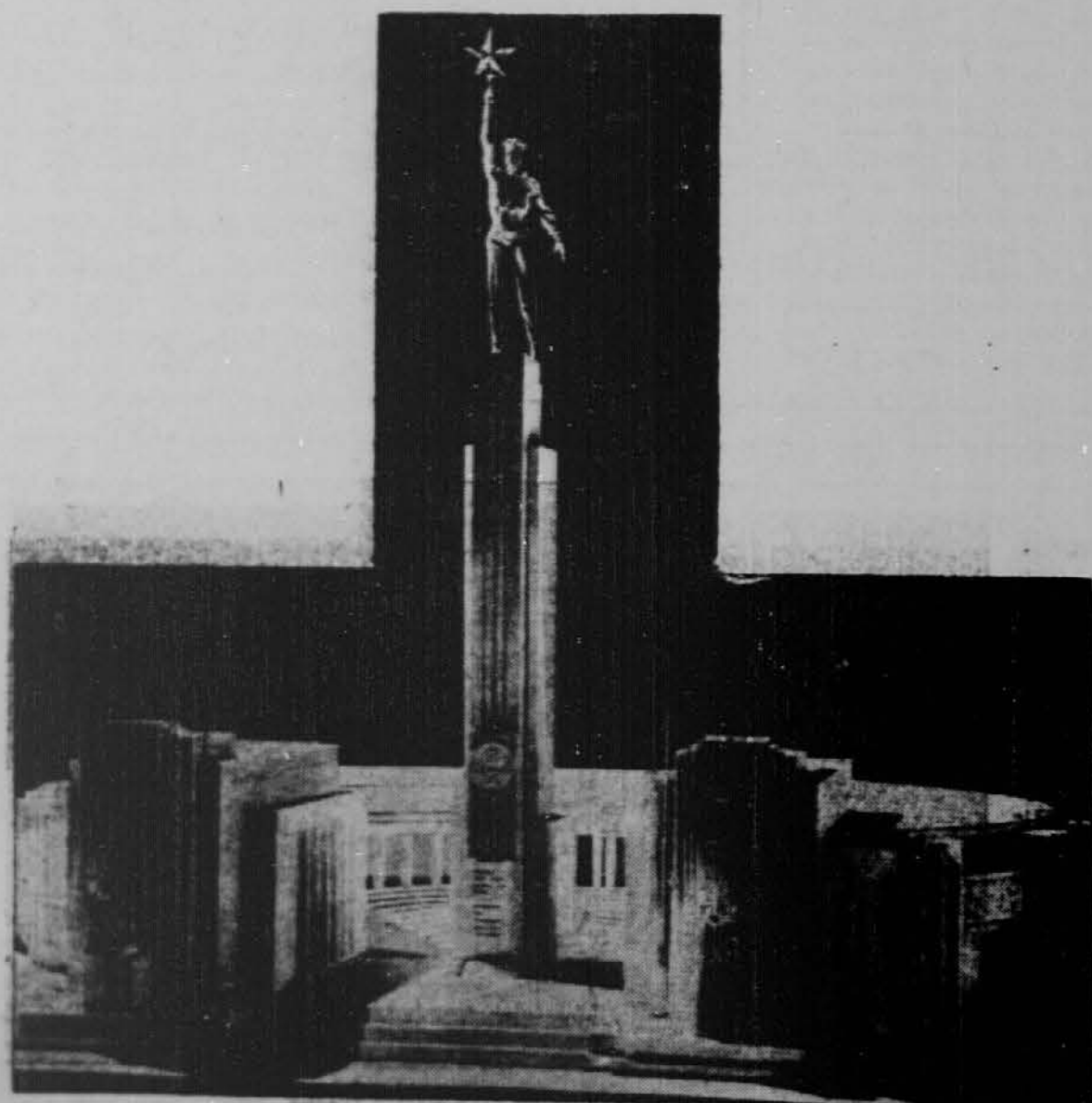
4 knjige, s slikami, 597 strani

Boj z medvedom. — Jama draguljev. — Končno. — Rih in njegova poslednja pot. — Cena \$1.50

Naročite jih lahko pri

SOVJETSKI PAVILIJON

Sovjetski pavilijon na newyorški razstavi bo nekaj posebnega. Načrte zanj so napravili sovjetski arhitekti.

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Ljubezen — nikdar ne ugasne

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

18

"Do najine poroke! Toda Hans — vzelo bo še nekaj mesecev, predno bodo lasje zopet zrastle. S tem se moraš sprijazniti."

"Ne, eno leto imamo še čas. Dokler ni žalovanje po moji materi končano, se ne moreva poročiti."

Štefka se s silo izvije iz njegovega objema in ga gleda z velikimi očmi.

"Čelo leto še — še celo leto naj čakam, da bom tvoja žena — še sedaj, ko je tvoja mati že mrtva?"

Hans jo za roke vleče k sebi.

"Drugače ne gre, Štefka."

Štefka si grize ustnice in njene roke nervozno vlečejo žepni robec.

"In to praviš tako mirno — tako — kot bi bilo leto le kratek čas. Meni se zdi dolgo brez konca. Pa saj ne moreš misliti resno, Hans."

Hans izpusti njene roke in si pogladi čelo. In sam sebi se čudi, da mu zopetna preložitve poroke ni bolj mučna. Šele nedavno je bil zaradi tega zelo razburjen. Tudi Štefkin nemir dobro pozna in se mu smili.

"Tega ni mogoče premeniti, Štefka," ji pravi, da bi jo pomiril.

Štefka se zleže na stol in si z rokami zakrije obraz.

"Še celo leto; tako dolgo naj še čakam na združenje s teboj!"

Hans pa ji dobrohotno boža roko.

"Tudi jaz moram tako dolgo čakati, Štefka."

Blazino, na katero se je naslonila, vrže v stran.

"Oh, v svojem uradu gineš in boš komaj opazil, kako dolg bo ta čas. Toda jaz! Niti misliti si ne morem, kako mučno je življenje v gledališču, kako moram vsak dan premagati tisočere neprijetnosti in gnusobe. In vsakdo me posmehljivo vpraša, kdaj bo moja poroka. Tega ne morem več prenašati, Hans. Saj se moreva vendar poročiti popolnoma tiho, brez vsakih svečanosti — pri tem naju žalno leto ne more ovirati."

Hans z roko potegne preko čela.

"Razumem tvoje stališče, Štefka, in tudi sam bi dovolil. Toda pred enim letom se sploh ne smem poročiti, ker sem v tiho poroko, četudi ugled naše hiše zahteva javno svatbo, svoji materi na smrtni postelji obljubil, da počakam tako dolgo."

Štefka skoči na noge. Nezmožna je dalje zadrževati svojo jezo stisne pesti in ta trenutek izgleda neizmerno priprosta.

"Oh! Torej zopet ona! Zopet stoji med menoj in teboj! Kako jo sovražim — kako jo sovražim! Še po svoji smrti me muči!" ježno zavpije.

Hans zelo prebledi ter jo začuden pogleda.

"Govoriš o moji materi," ji pravi resno in očitajoče.

Štefka se le s težavo premaguje.

"Ne, ne, toda moreš razumeti, da sem razjarena in v tem trenutku niti ne vem, kaj govorim. Zastopi me vendar, saj je vse samo ljubezen do tebe."

In ljubeznivo se privije k njemu. Tudi Hans jo prime okoli pasu, toda njegov pogled še vedno poizvedujoče visi na njenem obrazu, kot bi ga videl prvič. Le počasi izginja nenačuden izraz z njenega obraza in zopet zavzema ljubeznivejši in naučene poteze. Hansu je zelo težko biti proti njej nežen, kot vedno, pa je preveč pravičen, da ne bi videl, da je imela vzrok za svoje vznemirjenje. Zato jo ima še vedno rad. Samo od te ure ne more pozabiti, da je izgledala tako priprosta. K temu so mogoče pripomogli kratko ostriženi lasje. Vedno ji pogleduje v obraz in premišljuje. Slednjič pa premaga svoje nesoglasje in pravi:

"Danes si mi prvič povedala, da nisi zadovoljna pri gledališču. Odkrito povem, da sem se bal, da boš vedno hropela po njem. In to mi je seveda všeč, da se mi tega ne bo treba več bati. Sicer pa te prav nič ne oviram, da se odgovoriš gledališkemu odru. Prav kmalu bova naznanila svojo zaroko in kot moja zaročenka se moreš popolnoma lahko izročiti mojemu zavetju. Svetoval bi ti, da se čimprej odpoveš gledališču in se do najine poroke nastaniš v Rittbergovi hiši v gorah. Tam živi sedaj samo moja sestrčina in moreš pod pokroviteljstvom gospe Lenardove ž njo živeti."

Toda komaj Hans to izpregovori, ko mu nenadoma poganja temno pri sreč. V spomin si pokliče Flavijino sliko in jo primerja s Štefki. In se vpraša, ako bi med tema dekletoma moglo kdaj biti kako soglasje.

Medtem pa Štefka premišljuje, kaj bi odgovorila na ta predlog. Slednjič pa pravi:

"Moja pogodba poteče koncem maja. Nisem je še podaljšala, ker sem vedno morala misliti, da se bova kmalu poročila."

Hans se skrivaj oddahne, ker mu je še preostalo nekaj časa, da saj Flavijo na to pripravi.

"Torej dobro, Štefka, sedaj v hiši v gorah še tudi ni nič privlačnega. Med zimo in pomladjo je tam najslabši čas. Proti koncu maja pa je tam čudovito lepo in boš mogla tam ostati čez celo poletje. Vsako soboto bom mogel prihajati tja, sredi poletja pa si bom vzel več tednov počitnice."

Štefka pa še ni odločena.

"Praviš, da v tvoji hiši stanuje tvoja sestrčina?"

"Da in po smrti moje matere je tudi zelo osamljena. Tudi njej ni bilo zelo ljubo da bi dobila kako družino in bi skupno s teboj bila pod pokroviteljstvom stare dame."

Štefka ga naglo pogleda.

"Ali pa bo sestrčina tudi po najini poroki živela v hiši? To ne bi bilo posebno prijetno?"

"Flavija je sirota in je popolnoma sama na svetu. Zavetje v moji hiši je za njo potrebno — in razumljivo je, da ga vlija. Toda navzlic temu ni potrebno, da živi v naši hiši, kajti večinoma bova živela v Monakovem. Kadar bova poročena, bo mogla gospe Lenardova ostati kot častna dama v hiši in s tem je za obe najboljše preskrbljeno."

(Belo urisodnja)

Zorko Prelovec umrl

LJUBLJANA, 25. febr. — Ljubljanski "Slovenec" piše: Žalostno vest moramo sporočiti danes vsem neštetim, ki so pokojnika poznali, zlasti pa vsem slovenskim pevcom: danes je v ljubljanski bolnišnici umrl naš znameniti skladatelj, pevovodja in organizator nešteti glasbenih prireditev, Zorko Prelovec. Ob vesti, da je odšel iz naše sredine eden najbolj radostnih dionizijskih glasbenikov slovenske pesmi, pa tudi eden izmed turobnih prisluskovalcev, ki je prav tako izražena v naših zvokih, se nam krči srce.

Zorko Prelovec je bolehal že nekaj let. Zadnji čas ga je bolezen od časa do časa vrgla v posteljo, toda nihče ni domneval kakšne katastrofe, saj je bil Zorko Prelovec še v cvetu let, poln svežine in duševne vedrine, star komaj malo nad 50 let.

Če izvezamo tudi že pokojnega Adamiča je bil Prelovec morda najbolj popularen komponist takih pesmi, ki so ljudstvu najbolj všeč. Toda še več, Prelovec ni znal samo ubrati prirčne ljudske note, znal ji je dati tudi umetniško obliko in globino. Zato je Prelovecovo ime že po njegovi prvi pesmi kmalu zaslovelo. Njegove harmonizacije ljudskih pesmi so po slov. svetu dobro vkoreninjene, in marsikdo, ki danes poje tako imenovano "narodno pesem", niti ne slutiti, da poje prav za prav Prelovecove melodije. Vseh njegovih skladb prav za prav niti naštetih ne moremo in niti sam se jih ne bi mogel vseh spomniti. S pravico pa je bil ponosen na vse. Kjerkoli sta slovenski fant ali dekle, pojeta njegovo "Jaz bi rad rdečih rož" po besedilu dr. Lovrenčiča. In takih primerov je nešteto. Približno cenjeno je skladatelj Prelovec komponiral ali harmoniziral okoli 150 pesmi, izdal je večje število zbirke za mešane zborove in prav sedaj proti koncu svojega življenja je pripravljaval zbirko 22 idrijskih zborov. Žal ni dočkal izdaje te zbirke, ki bo pač izšla po njegovi smrti, ker jo je pokojnik že naročil.

Pomembno je njegovo delo tudi kot pevovodja. Dolga leta je bil pevovodja in pozneje častni pevovodja Hubadove župe. 25 let je bil pevovodja društva "Ljubljanski zvon", sodeloval pa je pri vseh številnih pevskih prireditvah in pri številnih javnih nastopih, pri koncertih, pri slavnostih, pri pogrebi, povsod, kjer je bilo potreba vestnega pevovodje in takih pevcev, kakor jih je znal izuriti on.

Mnoga društva so mu dala častna priznanja, saj je bil častni član "Slavea", "Lire"

v Kamniku in mnogih drugih društev. Imel je tudi državno odlikovanje sv. Save IV. in V. stopnje ter druga odlikovanja. Zorko Prelovec se je rodil 11. februarja 1887 v Idriji, kjer je bil njegov oče sodni official. Po dovršenih srednješolskih in strokovnih študijah je stopil avgusta meseca 1909 v službo v Mestno hranilnico, kjer je napredoval do načelnika oddelka. Pred kratkim pa je bil upokojen.

KATERI MOŠKI SO DOBRI ZAKONSKI MOŽJE.

V Angliji in Ameriki imajo zanimive ustanove — zasebne zavode, ki statistično proučujejo javne mnenje o raznih zadevah. Angleški zavod je prav za prav podružnica ameriškega, kjer je nastalo merilo javnega mnenja. Nekega dne pride k vam mladenič ali dekle, pozvonijo in prosijo prijazo, da bi mu odgovorili na nekatera vprašanja. Če nimate nobenih pomislekov proti temu — v Londonu in v velikih ameriških mestih so ljudje prijazni in skoraj vsak je pripravljen dati se zaslišati za statistični zavod — začne mladenič kar naravnost: "Kaj mislite o Chamberlainovi politiki, ali o novih načrtih za oboroženje? Ali ste za reformo bračnega prava? Tako in podobna vprašanja vam zastavi in ko dobi odgovore, se lepo zahvali, prijazno poslovilo in odide. Anketa seže na široko, da se doseže prežre javnega mnenja.

Ker je bilo v zadnjih mesecih v Londonu več ločitev zakonov kakor običajno, so organizirali tudi anketo o tem, kako je z angleškimi zakonskimi zvezami. Rezultat ni baš žalosten. Nad 80 odst. angleških zakonov je po tej statistiki srečnih in povprečno samo 19 odst. je nesrečnih. Razmerje je pa v raznih slojih in stanovih različno. Tako je postala anketa obenem kazalo, v katerih slojih so zakoni srečni. Ugotovil se je poklic in premoženjsko stanje zakoncev in v Statističnem zavodu so proučili nad 20 tisoč zakonskih zvez iz vseh družabnih slojev.

Najpogostejši so srečni zakoni na kmetih. Po kmetih je pokazala anketa, da je samo okrog 10 odst. nesrečnih zakonov. Izmed 100 zakonskih zvez, kjer je mož vojak, je srečnih 87. Upokojevci živijo v srečnem zakonu 82 odst., drugi zakoni upokojevcev so pa nesrečni. Javni in zasebni namočenci so že manj priporočljivi kot zakonski možje. Pri njih je nesrečnih zakonov 79 odst. Pri trgovcih se dvigne odstotek že na 20. Še slabši zakonski možje so oni v industriji in prometu. Tu je skoraj četrtina nesrečnih zakonov. V tako zvanih višjih krogih in poklicih pa pride na 100 zakonov 26 nesrečnih.

BLAZNIKOVA Pratika

za leto 1939

Cena 25c

s poštino vred.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

GOSPODAR KRASTAČ IN PTIC.

V Bretoniji je umrl te dni urar po imenu Emile Foch, ki je imel svojevrstno oblast nad živalmi. Z mnogo potrpljenja se je uživel tako v življenje in bistvo živali, da se je znal sprijazniti tudi s tistimi, ki jih smatrajo za nesposobne za vsako dresuro. V presenetljivo kratkem času osmih dni si je zdresiral na primer krastačo tako, da je prihajala na vsak njegov klic in mu jedla iz roke. Pol tucata udomačenih lastovk ga je vedno spremljalo na njegovih sprehodih in so mu jedle iz rok. Bale se niso niti tedaj, če so bili drugi ljudje poleg. Ena izmed lastovk je bila vedno v žepu njegovega plašča, včasih je sicer odletela, da si poišče hrane, toda vedno se je spet vrnila v to nenavadno gnezdo. Tudi neka jerebica ga je vedno na njegovih sprehodih spremljala.

SIVI CARIGRAD.

Carigradska mestna uprava je izdala odredbo, po kateri morajo vsi hišni lastniki svoje hiše prepleškati s temnosivo, asfaltu podobno barvo. Tudi nove hiše bodo morale biti tako prepleškane, tako da bo Carigrad izgubil svojo pestro, barvito zunanost. Odredbo utemeljujejo z zaščito proti zračnim napadom, ker enotna siva barva onemogoča sovražnim letalcem spoznati javna in druga važna poslopja.

POSESTVO TOLSTOJEV V BESARABIJI.

Vzkliko sodišče v Črnovcih je pred kratkim razpravljalo o tožbi potomcev grofa Tolstojca proti rumunski državi, ki je na podlagi agrarne reforme zasegla ogromne gozdne komplekse. Lastnine grofov Tolstojcev v Besarabiji.

Osem let so se potomci Tolstojca zamažali borili za priznanje s strani Rumunije. V dolgotrajnem procesu so dokazovali, da se gozdovi niso dodelili kmetom, kakor predvideva agrarni zakon za primer razlastitve. Vzkliko sodišče v Črnovcih.

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

11. marca:
Paris v Havre
Queen Mary v Cherbourg
Conte di Savoia v Genova

15. marca:
St. Louis v Hamburg

18. marca:
Roma v Genoa
Ile de France v Havre

21. marca:
Europa v Bremen

22. marca:
Hansa v Hamburg

23. marca: Champlain v Havre

VSE PARNIKE

in
LINIJE
ki so
važne za
Slovence

zastopa:
SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
216 W. 18th St., New York, N. Y.

24. marca:
Queen Mary v Cherbourg
25. marca:
Rex v Genoa
28. marca:
Bremen v Bremen
29. marca:
Deutschland v Hamburg

Za gospodinje

Kuharske Knjige...

Slovenske žene so splošno znane kot dobre kuharice. Vsakdanjo hrano znajo pripraviti okusno in spretno brez posebnih kuharskih navodil. Naša slovenska kuha je nekaj posebnega, ker je vzeta iz vseh narodnosti, katere so sestavljale nekdanjo Avstrijo. Ni rečeno, da mora dobra kuha biti ravno draga, pridenite kakšne malenkostne stvari, kot te ali one zelenjave ali dišave in napravite posebno tečno, okusno jed.

V knjigarni "Glas Naroda" imamo sledeče kuharske knjige, ki bi Vas morda zanimala:

LJUDSKA KUJARICA

Najnovejša zbirka navodil za kuhinjo in dom.

Cena 50c

KUHARICA

965 navodil, 255 strani.

broširana \$1.25...

vezana \$1.50

SLOVENSKA KUJARICA

Najpopolnejša izdaja — 728 strani.

Cena \$5.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET NEW YORK

vicah je priznalo tožiteljem 150 milijonov lejev odškodnine, ministrstvo za delo v Bukarešti pa je proti razsodbi protestiralo in vložilo ugovor.

Ko obnovite naročnino, pridajte še 50 centov za S. A. Kolar za leto 1939.

POZOR ROJAKI!

V ZALOGI IMAMO NOVE PREGLEDNE ZEMLJEVIDE:

Velik pregleden zemljevid **JUGOSLAVIJE**

(Na njem so označene poleg mest tudi večje slovenske vasi) stane \$ 1.—

Manjši zemljevid **JUGOSLAVIJE**

stane 25c

Zemljevid jugoslovanskih

BANOVIN

stane 25c

Zemljevid —

CELEGA SVETA

Knjiga, obsegajoča 48 str., seznam večjih mest s številom prebivalcev. Stane 50c

SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street
New York

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Bohinjsko jezero
216 WEST 18th STREET, NEW YORK